

PRED PREMIERO

Navadna drama o nenavadnih časih

V Gledališču Celje bodo danes premierno uprizorili novo dramo Gorana Vojnoviča 14 dni, ki preučuje vpliv epidemije na naše intimne odnose

Matic Majcen

To ni navadnih 14 dni, temveč 14 dni karantenske ujetosti," beremo v napovedi **Vojnovičeve** drame, ki jo je avtor pisal med prvim valom epidemije, ko je celotno družbo močno zaznamoval nenaden prehod iz normalnosti v vsesplošno zaprtje, zaradi katerega smo se naenkrat znašli ujeti drug z drugim med štiriimi zidovi naših stanovanj. Vojnovič je po navdihu te ujetosti spisal zgodbo o možu (**Branko Završan**), mednarodno uveljavljenem gledališkem režiserju, ki se zaradi epidemije vrne domov k svoji ženi (**Jagoda**), visokošolski predavateljici in znanstvenici. Zakonca, ki že več kot desetletje sledita vsak svoji karieri, si morata v tem času karantene prvič zares pogledati v oči, kar ju pripelje do spoznanja, da je njun odnos daleč od idile, kakršno je slikala prejšnja delovna vsakdanjost. Predstavo je režirala **Ajda Valcl**, gre pa za drugo Vojnovičevo uprizoritev pod okriljem Gledališča Celje, saj so v sezoni 2019/20 po njegovi predlogi že uprizorili dramo *Rajzefiber*.

"Osnovna ideja je bila ta, da sem poskusil, kolikor je to pač možno, ujeti naš trenutek," je na sredini tiskovni konferenci v Celju povedal Vojnovič. "Zdelo se mi je, da veliko govorimo o tej epidemiji, ampak da določene zgodbe ostajajo zamolčane. Predvsem o tem, kaj se je ljudem dogajalo, ko so bili zaprti. Sam virus je za večino ljudi prišel in šel precej hitro, marsikaj drugega pa je ostalo. Zdelo se mi je, da se da o teh stvareh spregovoriti tudi na nek manj tragičen način, da lahko o tem govorimo tudi z določeno mero humorja, in da se lahko na ta način zazremo v nekatere

vidike, ki jih je epidemija privlekla na dan. Težave v naših odnosih, razpoke v družini – skratka, tiste intimne težave, ki so prišle na dan, ko so bili ljudje 24 ur zaprti drug z drugim in jih je to prisililo, da so si pogledali v oči."

Vojnovič je dramo napisal na podlagi anekdot, ki jih je od znancev slišal med zaprtjem družbe, in kot pravi, mu je ravno ta omejenost prostora, v katerem smo se znašli, dala navdih zanjo. "Zdelo mi je, da ta enotnost prostora kar kliče po gledališki uprizoritvi," je povedal 41-letni avtor. "V glavi sem imel kar nekaj zgodb, ki sem jih slišal od prijateljev, a sem vseeno poskušal ustvariti nek povsem svoj svet."

Glavna igralka **Branko Završan** in Jagoda sta imela ob vajah za predstavo obilo priložnosti za obujanje spominov iz preteklosti, saj njuno poznanstvo sega v čas, ko sta bila sošolca med študijem na AGRFT v Ljubljani. Završan je svojo vlogo tokrat predstavil z mislijo, da gre kljub konkretnemu kontekstu epidemije vendarle za zelo univerzalno zgodbo. "Epidemija je zgolj okvir, znotraj katerega se odvijajo neke čisto univerzalne zgodbe. Včasih te zgodbe zabolijo, včasih se jim nasmehnemo. To je osnovni motor te predstave."

Jagoda je po drugi strani poudarila, da gre z igralskega vidika za zgodbo, ki jo pred premiero postavlja v stanje precejšnje negotovosti. "Epidemija je nekaj, kar se zelo dotika naše zasebnosti. In tudi tekst je na ta način zelo intimen. Med epidemijo so se odvijale težke zgodbe. Na marsikatero vprašanje si nismo odgovorili, na druga smo si. Zelo mi je všeč, da se izpostavi zgodba, ki prikazuje razhajanje dveh oseb. Po-

skušali smo loviti trenutke dramatičnosti in komičnosti, a v tem trenutku vseeno nisem prepričana, kje smo. Bolj kot kdajkoli se mi pri tej predstavi zdi, da bo šele občinstvo povedalo, ali smo zadeli tisto pravo točko."

Goran Vojnovič je dramo 14 dni pisal v prvi fazi epidemije covid-19, zato je na mestu vprašanje, ali bi danes, po vseh valih tega virusa, v svojem tekstu karkoli spremenil. "Na ta način bi lahko vsak dan spreminjal tekst, ker se je vmes toliko spremenilo. Mislim, da je bolje, da je zgodba ostala zamrznjena v času. Ko danes pomislimo na epidemijo, ne pomislimo na čas, ko smo bili nekako na pol zaprti, temveč se nam je usedel v zavest ravno ta prvi prelom, ko smo šli iz normalnosti v popolno zaprtje. Ko bomo čez deset let pomislili na epidemijo, se bomo pogovarjali o tistih najbolj ekstremnih spremembah v naših življenjih, ne pa nujno o cepljenju, o maskah in vsem tem. Prav zato se mi zdi fajn, da je to ostal okvir zgodbe. Gre za dokument nekega časa. Za vse svoje zgodbe pravim, da so odraz nekega trenutka. Po tem, ko jih končam, se tudi sam spremenim kot človek in ne zdi se mi smiselno, da bi jih zaradi tega spreminjal za nazaj."

Sam virus je za večino ljudi prišel in šel precej hitro, marsikaj drugega pa je ostalo

Jagoda in Branko Završan v predstavi
14 dni Foto: Jaka BABNIK/SLG Celje